

Buji Szociális Alapszolgáltatói Központ

Buj – Balsa – Tiszabercel

4483 Buj, Jókai u. 2.

Tel.: +36 (42) 205-455/18.mell. Email: buj.szak@gmail.com

Előzmények

2008. június 5-én Ibrány, Gávavencsellő, Tiszabercel, Paszab, Balsa valamint Buj, mint gesztor település önkormányzata, képviselő testületeinek együttes döntése eredményeként intézményi társulást hoztak létre a szociális alapszolgáltatói feladatok ellátására. Az intézményfenntartó társulással az önkormányzatok azon kötelezettségüknek kívántak eleget tenni, melyet a Szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 86. § (1) író elő számukra, miszerint minden települési önkormányzatnak kötelessége biztosítani az **étkezés**

és a

házi segítségnyújtás

szolgáltatásait településükön. Ezen kívül a

nappali ellátás-az idősek nappali ellátása

, mint szociális alapszolgáltatás a helyi igények, szükségletek eredményeként szintén az intézmény alaptervékenységévé vált, a kötelezően ellátandó feladatok mellett.

Az intézményi társulással létrejövő szolgáltatás célja egy szervezettebb, átfogóbb szociális gondoskodás kiépítése a térség szociálisan rászorult egyénei részére.

2008. július 30-án jogerős működési engedély birtokában a Szociális Alapszolgáltatási Központ megkezdte működését a társult települések közigazgatási területén.

Bevezető

A társulással létrehozott intézmény működtetésével az önkormányzatok a szociális alapszolgáltatások szakszerűbb, hatékonyabb, költséghatékonyabb működtetését tűzték ki célul.

A társult települések szinte mindegyikére jellemző tendencia a lakosság intenzív előregedése, nő az egyszemélyes háztartásoknak az aránya, a szociálisan rászorultak száma évről évre nő, egyre több embernek jelent gondot önmaga, illetve családtagjainak megélhetése.

A szociális alapszolgáltatások szerepe jelentős az ellátó rendszerben. Abban az esetben van rá szükség, ha a családi rendszer működésében diszharmónia áll be, és az egyensúly visszaállításához külső segítségre van szükség. A különböző alapellátási szolgáltatások ebben nyújtanak segítséget.

Szolgáltatások célja

A szociális alapszolgáltatások elsődleges célja, hogy az egyének, családok rossz egészségi állapotára, szociális helyzetére, életvezetési problémáik megoldására a szociális szakemberek helyi szinten, az alapellátás biztosításával keressenek megoldást a problémákra. A szakellátás, az intézményi keretek között való gondoskodás csak abban az esetben cél, ha az alapellátásban a kliens problémáinak teljes körű megoldása már nem kivitelezhető.

Az ellátott lakóhelyén, mikrokörnyezetében mozgósítva van az egyén külső erőforrásai

(család, rokonok, szomszéd), melyek segítségünkre lehetnek a kliensek problémáinak megoldásában. Az ellátott saját lakókörnyezetében, otthonában kapja meg az önálló életviteléhez szükséges támogatást. Az önállóságának megerősítésével, támogatásával a függőségi helyzet kialakulása megakadályozható.

Szolgáltatások feladata

A szolgáltatások feladata *A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvényben* rögzített személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások biztosítása, az ellátásra jogosultak szükségleteinek feltérképezése, szükségleteikhez igazított segítségnyújtás biztosítása, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése.

A Központ számára a legfontosabb feladat, hogy a társult településeken élő szociálisan rászorult lakosok számára, az egyéni szükségleteik figyelembe vételével az egyénre szabott szolgáltatás nyújtása, illetve, hogy ennek révén pozitív változást érzünk el az ellátottunk, a klienseink életében.

Szabályozás

A társult településeken működő szociális alapszolgáltatások részletes szabályait a korábbi években a települések helyi szociális rendelete szabályozta. Ez évtől módosult a törvényi szabályozás az ellátások igénybevétele és a térítési díjak vonatkozásában. Eszerint ha a fenntartó önkormányzati társulás, akkor a társulási megállapodásban meghatározottak szerint a kijelölt önkormányzat rendeletet alkot a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybeviteléről és az ellátások után fizetendő térítési díjakról. Ezt a rendeletet jelen esetben Buj Község Önkormányzat, mint székhely település készíti el.

Szolgáltatásaink

Szociális étkeztetés

Feladata

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az ellátást igénybe vevők száma, illetve az éves napi átlag forgalom egyes települések tekintetében stagnálást, mások esetében növekedést mutat, de összességében a Szociális Alapszolgáltatási Központ keretén belül az *étkeztetést* igénybevevők száma növekszik.

Az ellátotti létszámok településenként az igényelt és teljesített mutatószámok alapján:

Étkezők száma (fő)

2008

2009

2010

Buj

Balsa

Gávav.

T,berc.

Buj

Balsa

Gávav.

T,berc.

Buj

Balsa

Gávav.

T.berc.

47

6

138

-

56

6

134

6

76

6

133

37

192

202

252

Az *étkeztetés* szolgáltatást igénylők számát elsősorban az ellátás kiváló minőségével és az elfogadható térítési díj megállapításával növelhetjük.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan alapellátási forma, melynek keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kapja meg az önálló életviteléhez szükséges ellátást.

Célja gondoskodni azokról az időskorú, beteg, fogyatékos személyekről, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját lakókörnyezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Feladata az alapvető gondozási ápolási feladatok elvégzése, közreműködés az önálló életvitel fenntartásában, a lakókörnyezeti higiénia megtartásában, feladata a veszélyhelyzetek kialakulásának a megakadályozása.

Az ellátotti létszámok településenként az igényelt és teljesített mutatószámok alapján:

Házi segítségnyújtásban részesülők száma (fő)

2008

2009

2010

Buj

Balsa

Gávav.

T,berc.

Buj

Balsa

Gávav.

T,berc.

Buj

Balsa

Gávav.

T,berc.

18

12

11

-

21

13

13

6

19

13

13

12

41

53

57

A házi segítségnyújtást elsősorban az idős lakosság veszi igénybe. Feladata elsősorban a bevásárlás, a gyógyszeríratás, a gyógyszerkiváltás, az alapvető ápolási – gondozási tevékenységek, a lakókörnyezeti higiénia biztosítása, illetve az ellátottak legfőbb igénye a mindennapi teendők elvégzésében nyújtott segítségnyújtás. Az ellátottak koruk és egészségi állapotuk miatt önkiszolgálási, önellátási képességeikben hiányt szenvednek, ezért fontos számukra a mindennapi teendők elvégzéséhez a naponta érkező segítségnyújtás.

Az ellátottnál töltött gondozási idő változó, egyénenként és szükségletenként különböző lehet.

Nappali ellátás – idősek nappali ellátása

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra.

A nappali ellátás feladata, a napközbeni tartózkodás biztosítása, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítése, szükség esetén az étkeztetés megszervezése, hivatalos ügyek intézése.

Az idősek nappali ellátása Buj székhelyen és Tiszabercel telephelyen működik.

Az ellátotti létszámok településenként az igényelt és teljesített mutatószámok alapján:

Nappali ellátásban részesülők száma (fő)

2008

2009

2010

Buj

Balsa

Gávav.

T,berc.

Buj

Balsa

Gávav.

T,berc.

Buj

Balsa

Gávav.

T.berc.

26

-

-

38

26

-

-

37

26

-

-

35

64

63

61

Ez az intézményi ellátás biztosítja az idős lakosság napközbeni tartózkodását, a felügyeleti igényt, a szabadidő eltöltésének hasznos színtere. Itt van lehetőségük társas kapcsolatokat kiépíteni, fenntartani azt az ellátottaknak, mely nagyban hozzájárul a magány, az izoláció, a demencia kialakulásának megelőzésében. Az étkeztetés az intézményen belül biztosított.

Finanszírozás

A mindenkori költségvetési törvény normatív állami támogatást biztosít a feladatok ellátásához. A társult települések továbbá kistérségi kiegészítő támogatásra is jogosultak, azáltal, hogy ezek az önkormányzatok a kötelezően ellátandó feladatukat intézményi társulás által fenntartott szolgáltató révén biztosítják.

A támogatások összege 2011-ben

Alapszolgáltatás

Támogatások

(Ft/fő/év)

Normatív támogatás

Kistérségi támogatás

Összesen

Étkeztetés

55.360

4.000

59.360

Házi segítségnyújtás

166.080

40.000

206.080

Nappali ellátás

88.580

30.000

118.580

A normatív támogatások összege az elmúlt évhez képest nem változott.

Az otthonközeli ellátások támogatását helyezi előtérbe a jogalkotó, amikor is az étkeztetés és a házi segítségnyújtás szolgáltatások együttes nyújtását helyezi előtérbe azáltal, hogy a két ellátás együttes biztosításával 265.440 Ft. támogatás jár egy ellátott után egy évre. Ez viszonylag jónak mondható.

Szakmai létszámnormák

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2. sz. melléklete szabályozza a személyes gondoskodás formáinak szakmai létszámnormáit.

Ennek értelmében a *házi segítségnyújtás* esetében 9 fő ellátott után 1 fő szociális gondozó, s

zociális

étkeztetésben
100 főre vetítve 1 fő szociális segítő foglalkoztatását írja elő a jogszabály. A feladatokat minden településen szakképzett gondozó látja el, aki az adott településen él. Azaz minden önkormányzatnak joga, hogy helyi lakosával töltsse be a munkavégzéshez szükséges közalkalmazotti státuszt.

Az intézmény munkáját segítik, szinte valamennyi településen, a közhasznú foglalkoztatás keretében foglalkoztatott munkavállalók.

Szabályzatok, dokumentációk

Az intézmény rendelkezik *Szervezeti és Működési Szabályzattal*, mely rögzíti az intézmény rendeltetését, szervezeti felépítését, a működés szabályait. Rendelkezik

Közalkalmazotti Szabályzattal

, valamint a szakmai irányelveket tartalmazó, a módszertani intézmény által elfogadott *Szakmai Programmal*

. A szabályzatok az intézmény valamennyi dolgozója által ismertek, egy példánya átadásra került részükre.

A dolgozók rendelkeznek a munkavégzéshez szükséges *munkaköri leírással*, mely tartalmazza a segítő tevékenység konkrét tartalmát, a szabályozza a titoktartás kötelezettségét, valamint a dolgozóktól elvárt segítő magatartás megvalósulását.

A szociális ellátások igénybevételestől kezdődően az ellátás megszűnéséig az ellátások napra készen dokumentálva vannak a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, valamint a helyi rendelet által rögzített szabályok figyelembevételével. A dokumentációt kezelő dolgozó az ellátottak adatait bizalmasan, a legnagyobb titoktartással kezeli.

Térítési díjak

A biztosított szolgáltatásokért az ellátottak térítési díjat kötelesek fizetni. A fizetendő térítési díjak mértékét ez évtől a gesztor település rendelete szabályozza, a személyi térítési díj megállapítása intézményvezetői hatáskör.

Intézményi bevételek

Az intézményi bevételek nagyobb részét az éves költségvetési törvényben meghatározott, az ellátotti létszámra megigényelhető alap normatíva adja, kisebb része az ellátottak által befizetett térítési díjakból tevődik össze.

Intézményi társulás által fenntartott intézményként, ellátásonként és ellátottanként a már korábban említett kiegészítő támogatásra jogosultak az önkormányzatok a Közép-Szabolcsi Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanács által kistérségi feladatellátás okán járó támogatása révén.

Intézményi kiadások

A kiadások nagyobb részét a bér és azok járulékai adják, kisebb része a dologi kiadásokból tevődik össze, mely a szolgáltatások működési kiadásait fedezi.

A bevételek – kiadások alakulásáról negyedévente Buj község önkormányzata, mint székhely önkormányzat pénzügyi jelentést küld a társult településeknek.

Az intézmény költségvetése minden esetben a társult települések véleményezésével, jóváhagyásával készül el.

Eredményesség

A szociális alapszolgáltatások kiépítése a társult településen a Szociális Alapszolgáltatási Központ által szervezett intézményi szolgáltatás útján valósul meg. Az intézmény működtetésével, valamint az ellátások biztosításával a társult önkormányzatok mindegyike azon jogszabályi kötelezettségének kíván eleget tenni, mely kötelezően az önkormányzatok feladatává teszi az *étkeztetés*, *házi segítségnyújtás* biztosítását településükön.

A társult települések önkormányzatai a kötelező feladatellátásra a Szociális Alapszolgáltatási Központ működtetésével szervezettebb, átfogóbb szociális gondoskodást tud kiépíteni lakosai körében. Az alapszolgáltatások biztosításával a lakosok számára elérhetővé válik esetlegesen már az olyan probléma megoldása is, mint a létfenntartás nehézsége az *étkeztetés* igénylésével, a *házi segítségnyújtás* lehetőségével az egyén nem szakad el a megszokott életközösségtől, mivel szükségleteinek kielégítéséhez a segítséget otthonában kapja meg.

A helyi szociális ellátórendszer ily módon történő kiépítésével és működtetésével várhatóan kevesebben kerülnek majd bentlakásos intézménybe, a lakosok keresik majd a településükön elérhető azon megoldásokat, melyek segítséget jelenthetnek problémáik megoldására.

Vargáné Bukai Andrea

int. vezető